

Bruselj, 1. julij 2026
(OR. en, de, es, it, pt)

10669/26
PV CONS 40
AG 102
PARLNAT

OSNUTEK ZAPISNIKA
SVET EVROPSKE UNIJE
(Splošne zadeve)
16. junij 2026

1. Sprejetje dnevnega reda

Svet je sprejel dnevni red iz dokumenta 9939/1/26 REV 1.

2. Odobritev točk pod „A“

(a) Seznam nezakonodajnih dejavnosti

9940/1/26 REV 1

Svet je sprejel vse točke pod „A“ iz navedenega dokumenta, vključno z vsemi dokumenti COR in REV z jezikovnimi spremembami, ki so bili predloženi v sprejetje.

(b) Seznam zakonodajnih aktov (javno posvetovanje v skladu s členom 16(8) Pogodbe o Evropski uniji)

9942/26

Ekonomске in finančne zadeve

1. Stališče Sveta o PSP št. 1/2026: presežek iz leta 2025

9917/26

sprejetje

9916/26 + ADD 1

odobritev pisma

REV 2

Coreper (2. del) odobril 10. junija 2026

FIN

Svet je sprejel stališče Sveta in odobril pismo. Ta točka je bila obravnavana na javni seji.

Izjava Sveta o tej točki je v prilogi.

Zakonodajna posvetovanja

(javno posvetovanje v skladu s členom 16(8) Pogodbe o Evropski uniji)

3. Večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034:

10058/26

pogajalski okvir

orientacijska razprava

Svet je opravil orientacijsko razpravo.

4. Večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034:

- a) **Uredba o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034 (uredba o načrtih za NRP)**

9807/1/26 REV 1 +
ADD 1–3
9808/26 + COR 1

Svet se je dogovoril o delnem splošnem pristopu glede uredbe o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034.

Izjave so predložile Češka republika, Italija, Litva, Madžarska, Malta, Slovaška, Španija in Švedska, Estonija, Latvija in Litva ter Bolgarija, Češka republika, Madžarska in Romunija pa so predložile skupni izjavi; vse navedene izjave so v prilogi.

- b) **Uredba o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK), vključno s posebnim programom za raziskave in inovacije na področju obrambe**

² 10489/26 + ADD 1
REV 1 + ADD 2
10491/26 + COR 1

Svet se je dogovoril o delnem splošnem pristopu glede uredbe o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK), vključno s posebnim programom za raziskave in inovacije na področju obrambe.

Izjavi sta predložili Avstrija in Slovaška, Estonija, Latvija, Litva in Poljska ter Bolgarija, Češka republika, Hrvaška, Madžarska in Slovenija pa so predložile skupni izjavi; vse izjave so v prilogi.

- c) **Uredba o vzpostavitvi programa Globalna Evropa delni splošni pristop**

10432/26 + ADD 1
10442/26

Svet se je dogovoril o delnem splošnem pristopu glede uredbe o vzpostavitvi programa Globalna Evropa.

Bolgarija, Portugalska in Španija so predložile izjave iz priloge.

5. **Zakonodajni svežnji omnibus za poenostavitev poročilo o napredku**

9834/1/26 REV 1

Svet se je seznanil s poročilom o napredku.

6. **Razno**

Ni točk.

Nezakonodajne dejavnosti

7. Priprava zasedanja Evropskega sveta 18. in 19. junija 2026
- a) Sklepi 7875/26
izmenjava mnenj
- b) Skupna izjava o zakonodajnih prednostnih nalogah EU za leto 2026 in načrtu „Ena Evropa, en trg“ 10395/26
stanje
8. Evropski semester 2026: horizontalni dopis o integriranih specifičnih priporočilih za države 9613/26
odobritev
predložitev Evropskemu svetu
9. **Osemnajstmesečni program Sveta (1. julij 2026–31. december 2027)** 10392/26
potrditev
- Svet je potrdil osemnajstmesečni program Sveta za obdobje od 1. julija 2026 do 31. decembra 2027.*
10. Vrednote Unije na Madžarskem / obrazloženi predlog v skladu s členom 7(1) PEU 12266/1/18 REV 1
+ REV 1 COR 1
trenutno stanje
11. Razno
- a) Širitev 10558/26
informacije Francije in Nemčije

-
- Prva obravnava
- Posebni zakonodajni postopek
- Javna razprava (člen 8(3) Poslovnika Sveta)
- Točka, ki se obravnava v ožji sestavi
- Na podlagi predloga Komisije
-

IZJAVE K ZAKONODAJNIM TOČKAM POD „A“ IZ DOK. 9942/26

K točki 1 pod „A“: Stališče Sveta o PSP št. 1/2026: presežek iz leta 2025
sprejetje
odobritev pisma

IZJAVA SVETA

„Svet ugotavlja, da je Komisija pri predstavitvi izračuna financiranja proračuna [po kategoriji lastnih sredstev in po državah članicah] zmanjšala raven podrobnosti in preglednosti, tako da je izpustila izračun ‚nacionalnega prispevka‘.

Z ukinitvijo posredovanja informacij o vseh tekočih transferjih, ki jih institucijam Evropske unije plača sektor država vsake države članice – gre za zneske, ki se zaradi svoje podlage v statističnih agregatih redno prilagajajo –, se kršijo standardi računovodskega poročanja EU, določeni vsaj od proračunskega leta 2007, poleg tega pa se odpravlja standardizirana referenčna točka za zainteresirane strani, zaradi česar je možnost izvedbe dobro utemeljene analize prispevkov v proračun EU omejena.

Svet poziva Komisijo, naj v prihodnjih predlogih proračuna in predlogih sprememb proračuna ponovno uvede izračun ‚nacionalnega prispevka‘.

Sprejetje tega stališča o predlogu spremembe proračuna št. 1/2026 ne posega v prihodnja ali tekoča zakonodajna posvetovanja, na katera bi lahko vplival pojem ‚nacionalni prispevki‘.“

K točki 4(a) s
seznama točk pod
„B“:

Večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034:

- (a) Uredba o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034 (uredba o načrtih za NRP)
delni splošni pristop

IZJAVA ČEŠKE REPUBLIKE

„Češka republika meni, da je pomembno, da se doseže delni splošni pristop glede predloga uredbe o načrtih za nacionalna in regionalna partnerstva (načrti za NRP), da se omogoči napredek v naslednjih fazah pogajanj.

Češka republika ceni prizadevanja predsedstva in spremembe, ki so bile vnesene v kompromisno besedilo. Hkrati želi poudariti, da v naslednjih fazah pogajanj ne bi smeli spregledati določenih elementov besedila.

Natančneje, nekateri deli uredbe o načrtih za NRP, vključno s prilogami, so zelo tehnične narave in jih ni bilo mogoče vedno podrobno obravnavati. Češka republika zato pričakuje, da bodo morebitne nedoslednosti, ki se lahko pojavijo pozneje, torej med pogajanj ali pri pripravi načrta, ustrezno obravnavane v naslednjih fazah zakonodajnega postopka. To zadeva predvsem vprašanja, ki izhajajo iz izpustitev ali elementov, ki morda niso bili v celoti upoštevani v intenzivni fazi, ki je privedla do delnega splošnega pristopa.

To velja zlasti za določbe, povezane s skupno kmetijsko politiko (SKP). Razprave o sektorskih zakonodajnih predlogih za SKP in skupno ureditev trgov (SUT) se bodo v Svetu nadaljevale med prihodnjim irskim predsedovanjem, stališče Sveta o obeh besedilih pa naj bi se še naprej razvijalo. Glede na to, da vse ustrezne kmetijske določbe iz uredbe o načrtih za NRP niso bile prenesene v uredbo o SKP in uredbo o SUT, je zlasti pomembno poudariti, da delni splošni pristop v zvezi z načrti za NRP ne more vplivati na delo Sveta za kmetijstvo in ribištvo ter njegovih pripravljalnih teles v zvezi s tema uredbama. Še posebej bo treba omogočiti prihodnjo razpravo o ustreznem prehodnem obdobju za SKP.

Češka republika na splošno ostaja zavezana konstruktivnemu pristopu k pogajanjem o večletnem finančnem okviru in z njim povezanih zakonodajnih predlogih, da bi dosegli uravnotežen in pravočasen dogovor. Glede na navedeno in da bi se delo lahko nadaljevalo, Češka republika podpira delni splošni pristop kot del širšega svežnja.“

IZJAVA MADŽARSKE

„Madžarska meni, da kompromisno besedilo uredbe o načrtih za NRP ne odraža ustrezno dejanskega in praktičnega tveganja, da bi lahko zaradi postopka odobritve načrtov za NRP prišlo do znatnih zamud pri začetku izvrševanja sredstev, načrtovanih v okviru posameznih poglavij, niti besedilo ne zagotavlja ustreznih mehanizmov prilagodljivosti na ravni poglavij, da bi se ta tveganja odpravila.

Zato besedilo ne zagotavlja v zadostni meri uresničenja cilja iz sklepov Evropskega sveta, in sicer potrebe po zagotovitvi, da bodo januarja 2028 upravičenci prejeli sredstva EU brez prekinitve.“

IZJAVA ITALIJE

„Italija se zahvaljuje ciprskemu predsedstvu Sveta EU za opravljeno intenzivno delo in glede na velik napredek, ki je bil dosežen med pogajanjem, podpira delni splošni pristop glede uredbe.

Italija še posebej pozdravlja večjo prepoznavnost skupne kmetijske politike in prenos več ključnih določb, ki zadevajo SKP, iz uredbe o načrtih v ustrezno sektorsko zakonodajo, uvedbo izboljšav v zvezi z upravljanjem načrtov za čim večjo kontinuiteto sedanjih struktur, prožnost v zvezi z institucionalno strukturo držav članic, večjo prepoznavnost skupne ribiške politike, kjer pa bi vseeno bila potrebna dodatna prizadevanja v smislu dodeljevanja sredstev, napredek v smeri zagotavljanja poenostavitve in izvajanja v skladu s sedanjim programskim načrtovanjem, pa tudi uvedbo posebnih stopenj sofinanciranja za sklade GD HOME.

Italija pozdravlja tudi kompromis, dosežen v zvezi s pogojenostjo, povezano s pravno državo in temeljnimi pravicami. Zadevni regulativni okvir zdaj temelji na skladnejšem in bolj uravnoteženem pristopu, ki sledi načelom pravne varnosti in sorazmernosti ter se opira na ustrezno sodelovanje držav članic.

Ti elementi predstavljajo pomembne izboljšave v primerjavi s prvotnim predlogom Komisije in odražajo številne prednostne naloge, ki jih je Italija med pogajanjem dosledno podpirala.

Obenem želi Italija ponovno izraziti pridržke glede nezadostnih zaščitnih ukrepov, ki so predvideni za kohezijsko politiko in ne ohranjajo ustrezno njene specifične narave in ciljev. Italija poudarja, da so za kohezijsko politiko kot temeljno politiko, zapisano v Pogodbah EU, potrebni strožji zaščitni ukrepi in večja sredstva, da se zagotovita njena teritorialna razsežnost in dolgoročna predvidljivost.

Italija upa, da bodo ti pomisleki obravnavani v nadaljnjih fazah zakonodajnega postopka.“

IZJAVA LITVE

„Kljub napredku, ki je bil doslej dosežen v zvezi s predlogom o načrtih za NRP, še vedno velja načelo, da ‚nič ni dogovorjeno, dokler ni vse dogovorjeno‘, pri čemer želi Litva opozoriti na več pomembnih odprtih vprašanj.

V najnovejši različici uredbe o načrtih za NRP je veliko določb, ki so povezane s SKP, v oglatih oklepajih. Zato je vsebina trenutnega dogovora še vedno omejena, pomembni elementi, kot so financiranje, skupni prispevek EU, ključne priloge in druge bistvene določbe, pa so dejansko preloženi na prihodnja pogajanja. Poleg tega delnega splošnega pristopa ni mogoče razlagati kot strinjanja s predlagano strukturo večletnega finančnega okvira.

To vzbuja tudi širše pomisleke glede celovitosti SKP v okviru načrtov za NRP. SKP se ne bi smela obravnavati le kot sestavni del horizontalnega instrumenta za načrtovanje in financiranje. Njeni posebni cilji, model izvajanja, kontrolni sistem in logika zaščitene financiranja morajo ostati jasno prepoznavni in pravno zaščiteni v celotni strukturi.

Poleg tega več pomislekov, povezanih s SKP, še vedno ni razrešenih, na primer razširitev modela izvajanja, ki temelji na rezultatih, na naložbene intervencije SKP, raven stopenj finančnih popravkov, prožnost pri prilagajanju ciljnih vrednosti ter uvrstitev predelave hrane zunaj seznama namensko omejenih intervencij SKP.

Glede na ta nerešena vprašanja smo še vedno zaskrbljeni, da ključni elementi strukture in okvira izvajanja SKP še niso dovolj zaščiteni. Litva zato meni, da bi bilo treba te pomisleke ustrezno obravnavati v prihodnjih pogajanjih.“

IZJAVA MALTE

„Malta priznava znatna prizadevanja ciprskega predsedstva in napredek, dosežen pri nadaljevanju razprav o uredbi o načrtih za NRP.

Kljub temu je Malta še vedno zaskrbljena, ker v predlaganem izvedbenem okviru poleg pristopov, ki temeljijo na uspešnosti, in poenostavljenega obračunavanja stroškov ni izrecno ohranjena resnična možnost izvajanja, ki bi temeljila na dejanskih stroških.

Malta meni, da lahko model, ki temelji predvsem na ocenjenih stroških in mejnikih, prinese pomembne izzive v zvezi s proračunom, upravljanjem in odgovornostjo, zlasti kadar sta odgovornost za izvajanje in finančno tveganje skoncentrirana na centralni ravni, kar bi se moralo skrbno odražati v zasnovi dolgoročnega okvira.

Malta zato vztraja, da bi bilo treba v prihodnjem okviru ohraniti dejansko izbiro med modeli izvajanja, vključno z izrecno navedeno možnostjo, ki bi temeljila na dejanskih stroških, poleg pristopov na podlagi uspešnosti in poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Glede na to, da je za izvajanje in finančno tveganje odgovorna država članica, Malta nadalje meni, da mora uporaba pogojevanja iz Uredbe – zlasti kadar se opira na poročila, ocene ali podobne instrumente, ki lahko prinesejo finančne posledice ali posledice za izvajanje – temeljiti na preglednih, objektivnih in preverljivih merilih ter se uporabljati na način, ki zagotavlja pravno varnost, sorazmernost, preglednost in enako obravnavo.

Malta poudarja, da še vedno v celoti velja načelo, da ni nič dogovorjeno, dokler ni vse dogovorjeno. Pridržuje si pravico, da to vprašanje ponovno obravnava v okviru prihodnjih pogajanj o uredbi in širših razprav o večletnem finančnem okviru.“

IZJAVA SLOVAŠKE REPUBLIKE

„Slovaška sicer priznava napredek, dosežen v zvezi z uredbo o načrtih za NRP, vendar podpira nadaljnja prizadevanja za določitev enostavnejših, realističnih in izvedljivih pravil za prihodnje programsko obdobje, ki bi na splošno prinesla pozitivne spremembe za regije in ljudi.

Strinjamo se s skupnim ciljem vseh držav članic, da se zagotovi pravočasno izvajanje načrtov za nacionalna in regionalna partnerstva. V zvezi s tem je Slovaška že začela nacionalne priprave v duhu partnerstva, sodelovanja in konstruktivne angažiranosti.

Glede na pomen uredbe o načrtih za NRP, ki združuje več politik in instrumentov, ki temeljijo na Pogodbah, se Slovaška še naprej zavzema za večjo jasnost, doslednost in skladnost s sektorsko zakonodajo in okvirom smotrnosti. Zagotavljanje pravne varnosti, predvidljivosti in jasnih izvedbenih pravil ostaja naša ključna prednostna naloga.

Predlog predstavlja temeljni premik v modelu izvajanja in bi lahko prispeval k posodobitvi kohezijske politike. Za uresničitev tega cilja je bistveno, da ta preobrazba prinese tudi resnično poenostavitev za upravičence. Kar zadeva okvir smotrnosti, Slovaška podpira pristop, usmerjen v rezultate, pod pogojem, da se državam članicam zagotovi večja prožnost, obenem pa zmanjša upravno breme. Hkrati bi moral izvedbeni okvir omogočati uporabo najustreznejših metod izvajanja, vključno z modelom dejanskih stroškov, v ustrezno utemeljenih primerih. Poleg tega se zavzemamo za odpravo nedoslednosti v zvezi z obveznostmi organov, pristojnih za načrt, glede preverjanja; te neskladnosti skupaj s široko opredelitvijo resne neskladnosti ustvarjajo negotovost glede obsega kontrol in revizij ter bi lahko ogrozile jasnost splošnega okvira kontrol.

Slovaška v celoti spoštuje načela pravne države in Listino o temeljnih pravicah ter ostaja zavezana njihovi dosledni in objektivni uporabi. Slovaška meni, da je za nadaljnjo krepitev pravne varnosti, predvidljivosti, objektivnosti in sorazmernosti potrebno dodatno delo za vzpostavitev verodostojnih virov, metodologij ocenjevanja in neposredne povezave med kršitvami in dobrim finančnim poslovanjem ali finančnimi interesi Unije. To bi moralo vključevati močno preventivno razsežnost skupaj z večjim poudarkom na dialogu za odpravo pomanjkljivosti, pa tudi strogo uporabo načela sorazmernosti.

Posebno pozornost bi bilo treba nameniti zagotavljanju pravne varnosti in predvidljivosti v prehodnem obdobju med programskimi obdobji v okviru skupne kmetijske politike. Slovaška meni, da bi bilo ta vidik treba dodatno obravnavati, pa tudi druge pomembne elemente SKP, vključno s predlogom za degresivnost in omejevanje plačil. Zato bi bilo treba opredeliti ustrezen pristop, ki bi odražal različne strukture kmetij po vsej EU in ohranjal kontinuiteto podpore, zlasti v zvezi z neposrednimi plačili, ki so še vedno bistvena za ohranjanje sposobnosti preživetja, odpornosti in konkurenčnosti evropskih in slovaških kmetov.

V zvezi s tem Slovaška poudarja, da je pomembno ohraniti potreben zakonodajni prostor za zagotovitev, da končna struktura splošnega okvira ostane operativna, notranje dosledna in sposobna doseči svoje cilje v praksi.“

IZJAVA ŠPANIJE

„Izjava Španije

glede delnega splošnega pristopa o uredbi o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034 (uredba o načrtih za NRP)

Svet za splošne zadeve, 16. junij 2026

Španija se zahvaljuje ciprskemu predsedstvu za delo, ki ga je v zadnjih mesecih opravilo v zvezi s predlogom uredbe o načrtih za nacionalna in regionalna partnerstva ter priznava napredek pri različnih točkah tega dosjeja. Zahvaljujemo se tudi Komisiji za informacije in organizacijo tehničnih seminarjev, ki so bili namenjeni pojasnjevanju specifičnih elementov besedila.

Ponovno potrjujemo svojo zavezanost, da bomo še naprej dejavno sodelovali s ciprskim in irskim predsedstvom, pri čemer smo odločeni, da vprašanja v zvezi s tem predlogom razrešimo še pred koncem leta.

Španija pa kljub temu ne more podpreti predlaganega besedila uredbe o nacionalnih in regionalnih načrtih.

Španija je odločno in nedvoumno zavezana evropskemu projektu ter ustreznemu izvajanju njegovih politik in prednostnih nalog. Vendar menimo, da predlog enotnega sklada, ki temelji na nacionalnih in regionalnih načrtih, prinaša izzive na področju upravljanja ter strukturne, politične in tehnične izzive za njegovo uspešno izvajanje.

V tej fazi so še vedno nerešena vprašanja, ki zadevajo izvajanje in praktične vidike predloga.

Pri vsaki spremembi upravljanja na področju kohezije in SKP kot temeljnih načel, zaščiteneh s Pogodbama, je treba spoštovati ozemeljsko ravnovesje, na katerem temelji Unija. Predlog o nacionalnih in regionalnih načrtih spodkopava ta načela in ne obravnava prednostno in tudi ne zagotavlja vloge regij niti prizadevanj za njihov uravnotežen razvoj.

Predlog o nacionalnih in regionalnih načrtih zakriva specifično naravo in cilj različnih politik Skupnosti, pri tem pa močno heterogene prednostne naložbe združuje v enoten model načrtovanja in upravljanja ter na podlagi istih pravil zasnove in izvajanja.

Poleg tega predstavljeni model vzbuja resne dvome o njegovi izvedljivosti v praksi, saj ne upošteva institucionalnih, ustavnih in upravnih okoliščin držav članic. Evropa temelji na različnih sistemih upravljanja in proračunskih postopkih, ki pa so vedno utemeljeni na dejanskih, preverljivih in nadzorovanih odhodkih.

Predlog Komisije ne prinaša poenostavitve, temveč nalaga dodatno upravno breme, ki izhaja iz vzporednega sistema mejnikov in ciljev, katerega učinkovitost ni bila dokazana. Ustvarja pravno in finančno negotovost, kar otežuje načrtovanje in negativno vpliva na regije z manj sredstvi, s tem pa tudi na jedro kohezijske politike.

Predlog ni dovolj jasen glede vloge regij in njihove stopnje politične, upravne in finančne avtonomije v okviru modela, ki odstopa od tradicionalne porazdelitve, ki se je uporabljala v prejšnjih obdobjih. To vprašanje je še bolj kompleksno v državah, v katerih imajo regije na podlagi ustavnega pooblastila temeljne pristojnosti za samostojno načrtovanje, izvajanje in upravljanje javnih politik.

Španija se ne more strinjati s predlogom, ki našim regijam omejuje pristojnosti. Tako centralna uprava kot avtonomne skupnosti so izrazile soglasno in skupno zaskrbljenost glede dejanskih posledic tega modela.

Zato obstaja tveganje, da se bodo države članice zaradi zadevnega modela soočale z zapletenostjo, negotovostjo in večjimi težavami pri izvajanju.

Kar zadeva skupno kmetijsko politiko (SKP), smo zaskrbljeni zaradi predlaganih ravni financiranja in predvidenega modela upravljanja.

Zlasti smo zaskrbljeni glede možnosti vključitve novih intervencij, kot so naložbe v predelavo in trženje agroživilskih proizvodov ter naložbe v gozdarstvo ali namakanje, ki bi se financirale iz rezerviranih ali namensko omejenih skladov v okviru proračuna SKP, ki je znatno manjši od sedanjega.

Prav tako imamo resne zadržke glede predlaganih prehodnih ukrepov za zagotovitev kontinuitete plačil in glede Instrumenta EU, v skladu s katerimi bi bili kmetje izključeni iz sklada in rezerve za krize, ki so posledica naravnih nesreč, kar vzbuja veliko zaskrbljenost v kmetijskem sektorju.

Menimo, da bi bilo treba o vseh tehničnih vprašanjih, ki se nanašajo na SKP in so vključena v uredbo o načrtih, v vsakem primeru razpravljati vzporedno s preostalo zakonodajo o SKP.

Španija si bo še naprej dejavno in konstruktivno prizadevala za predlog, ki bi vseboval ambiciozne cilje ter bil obenem izvedljiv tudi v praksi, z jasnim ciljem, da se oblikuje model, ki bo zagotavljal vlogo regij in bo sprejemljiv za vse države članice.“

IZJAVA ŠVEDSKE

„Švedska pozdravlja dejstvo, da je bila v tem delu uredbe vzpostavljena močnejša povezava z evropskim semestrom in specifičnimi priporočili za države. Čeprav Švedska lahko sprejme delni splošni pristop, vztrajamo pri ugovorih glede besedila iz PRILOGE VI, točka (b). Švedska to besedilo razume tako, da se lahko sredstva za obravnavo materialne prikrajšanosti najbolj ogroženim osebam dodelijo v obliki hrane in/ali osnovne materialne pomoči, da pa se lahko materialna prikrajšanost obravnava tudi s spremljevalnimi ukrepi.“

SKUPNA IZJAVA ESTONIJE, LATVIJE IN LITVE

„Estonija, Latvija in Litva priznavajo napredek, dosežen med pogajanji o svežnju večletnega finančnega okvira. Še naprej smo popolnoma zavezani podpiranju prizadevanj ciprskega in irskega predsedstva, da bi še letos dosegli dogovor.

Kljub temu pa imamo pomembne pomisleke glede obsega, v katerem so v predlaganem okviru upoštevani izzivi, s katerimi se soočajo regije Evropske unije ob vzhodni meji, zlasti tiste, ki mejijo na Rusijo in Belorusijo.

Komisija je 18. februarja 2026 sprejela sporočilo ‚Močne regije za varno Evropo‘, v katerem je priznala, da se regije NUTS2, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino, zaradi vojne agresije Rusije proti Ukrajini, hibridnih groženj in temeljno spremenjenega geopolitičnega okolja soočajo s posebnimi varnostnimi, gospodarskimi in demografskimi izzivi, ter navedla, da so ‚regije, ki so najbolj prizadete zaradi vse slabših varnostnih razmer in povečanega tveganja konvencionalnih vojaških akcij, [...] regije na zunanji meji z Rusijo in Belorusijo‘. Spoprijemanje s temi izzivi gre na račun dolgoročnih naložb v konkurenčnost, inovacije, družbeno dobrobit in trajnostni socialnoekonomski razvoj. V sporočilu je pravilno izpostavljeno, da je krepitev odpornosti in blaginje teh regij strateška naložba v varnost in stabilnost Evrope.

Čeprav več zakonodajnih predlogov vsebuje sklicevanja na to sporočilo in navaja izzive, s katerimi se soočajo vzhodne obmejne regije, v zadevnih določbah še niso v zadostni meri upoštevani obseg, trajnost in edinstveni značaj teh izzivov.

Potrebe in okoliščine vzhodnih obmejnih regij so edinstvene, izzivi, s katerimi se soočajo estonske, latvijske in litovske regije ob vzhodni meji, pa presegajo tisto, kar je mogoče razumno obravnavati samo z nacionalnimi proračuni. Te regije morajo absorbirati vse večje stroške za varnost, odpornost in pripravljenost ter učinke na prebivalstvo, hkrati pa ohraniti svojo gospodarsko vitalnost, socialno kohezijo in dolgoročne razvojne možnosti. Brez odločnejšega odziva bi lahko ti pritiski poglobili teritorialne razlike ter ogrozili privlačnost in konkurenčnost regij na zunanjih mejah Unije. V tem kontekstu je izredno pomembno, da se ti izzivi ustrezno ublažijo.

Zato vztrajamo pri svojem stališču, da morajo biti regije, ki mejijo na Rusijo in Belorusijo, bolj vidne v prihodnjem zakonodajnem okviru ter da potrebujejo dodatno podporo na ravni EU in ustrezno proračunsko podporo iz večletnega finančnega okvira. Z okvirom, ki priznava te izzive, ne zagotavlja pa sorazmernega odziva, je povezano tveganje, da strateški cilji Unije ne bodo doseženi.

Baltske države so še vedno med državami članicami, ki prejemajo najnižje predlagane namenske zneske na hektar. Glede na izzive in potrebe po dodatnih naložbah za okrepitev varnosti in odpornosti regij ob vzhodni meji EU je nadaljnja zunanja konvergenca neposrednih plačil še vedno pomembna za zagotavljanje prehranske varnosti in odpornosti naših regij. To vprašanje bi bilo treba ustrezno obravnavati.

Zato Estonija, Latvija in Litva menijo, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za zagotovitev, da bo naslednji večletni finančni okvir bolj uravnoteženo in verodostojno upošteval dejanske razmere, s katerimi se soočajo regije, ki mejijo na Rusijo in Belorusijo.“

SKUPNA IZJAVA BOLGARIJE, ČEŠKE REPUBLIKE, MADŽARSKE IN ROMUNIJE

„Bolgarija, Češka republika, Madžarska in Romunija priznavajo delo ciprskega predsedstva v zvezi z uredbo o načrtih za NRP.

Bolgarija, Češka republika, Madžarska in Romunija menijo, da kljub delnemu splošnemu pristopu glede uredbe o načrtih za NRP še vedno velja načelo, da „nič ni dogovorjeno, dokler ni vse dogovorjeno“, zlasti ker obstajajo očitne in tesne povezave med navedeno uredbo in uredbami o SKP po letu 2027 (med drugim), pri katerih bo za sprejetje splošnega pristopa potrebnega več časa in ga bo mogoče doseči šele pozneje.

Zato Bolgarija, Češka republika, Madžarska in Romunija poudarjajo, da bo morda treba za prihodnjo odobritev splošnega pristopa glede uredb o SKP spremeniti člene uredbe o načrtih za NRP, ki se nanašajo na SKP, in da bodo v zvezi s tem ohranile pravico do pobude.“

K točki 4(b) s
seznama točk pod
„B“:

Večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034:

- (b) Uredba o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK), vključno s posebnim programom za raziskave in inovacije na področju obrambe
delni splošni pristop

IZJAVA AVSTRIJE

„Avstrija priznava, da lahko vsaka država izbere svojo mešanico energijskih virov, saj je to področje v nacionalni pristojnosti. Vendar Avstrija vztraja pri mnenju, da tehnologija jedrske energije ni trajnostna, ekonomsko vzdržna ali varna za prihodnost Evrope. Avstrija meni, da se sredstva iz proračuna Unije ne smejo uporabljati za naložbe v jedrsko energijo, vključno z gradnjo novih jedrskih elektrarn, podaljšanjem življenjske dobe obstoječih objektov ali razgradnjo jedrskih objektov.

Avstrija je še vedno pripravljena nadaljevati pogajanja in podpira delni splošni pristop glede Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK), pod pogojem, da sklad ne bo podpiral ali financiral gradnje ali razgradnje jedrskih elektrarn.“

IZJAVA SLOVAŠKE

„Slovaška v celoti podpira cilje Evropskega sklada za konkurenčnost, da se izkoristi potencial evropskih raziskav in inovacij za krepitev konkurenčnosti evropske industrije. V tem kontekstu je Evropski sklad za konkurenčnost ključni instrument za naslednje programsko obdobje. Slovaška priznava tudi napredek, dosežen med pogajanja, in podpira nadaljnja prizadevanja za razvoj enostavnejših, realističnih in izvedljivih pravil, s katerimi bo mogoče doseči pozitivne spremembe po vsej Uniji in zagotoviti, da bo sklad prispeval h konkurenčnosti na resnično evropski in vključujoč način.

Slovaška se strinja, da mora v osrčju sklada ostati načelo odličnosti. Vendar bi bilo treba odličnost dopolniti z merili in zaščitnimi ukrepi, ki zagotavljajo široko udeležbo, spodbujajo razširjanje odličnosti po vsej Uniji ter podpirajo razvoj diverzificiranih in odpornih evropskih vrednostnih verig. Slovaška je še vedno zaskrbljena, ker besedilo v trenutni obliki ne obravnava v zadostni meri vključujočega dostopa do možnosti financiranja za podjetja iz vseh držav članic niti ne zagotavlja zadostnega okvira za izkoriščanje celotnega inovacijskega potenciala Evrope ter njenega strokovnega znanja in proizvodnih zmogljivosti. Brez tozadevnih jasnejših določb obstaja tveganje, da bo sklad koristil predvsem že uveljavljenim ekosistemom in se bodo s tem še povečale vrzeli v konkurenčnosti med različnimi državami članicami. Zato bi bilo treba dodatno okrepiti ravnoesje med odličnostjo, konkurenčnostjo in široko udeležbo.

Slovaška priznava, da je treba pospešiti pogajanja o predlogu, da bi ga lahko skupaj z Evropskim parlamentom pravočasno sprejeli. Pripravljena je še naprej konstruktivno sodelovati v naslednjih fazah zakonodajnega postopka, da bi dosegli bolj uravnotežen, vključujoč in učinkovit Evropski sklad za konkurenčnost.“

SKUPNA SKUPNA IZJAVA ESTONIJE, LATVIJE, LITVE IN POLJSKE

„Podpiramo cilje Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK), da bi okrepili odpornost, varnost in konkurenčnost po vsej Uniji. Hkrati menimo, da bi moral biti ESK ustrezno pripravljen za odzivanje na spreminjajoče se varnostne in gospodarske razmere v Uniji.

Geopolitične razmere, zlasti obsežna vojna agresija Rusije proti Ukrajini in nenehni hibridni napadi po vsej Uniji, so pokazale, da so energetska in komunikacijska omrežja bistvene komponente evropske strukture za konkurenčnost in varnost. Nedavni incidenti, zlasti v državah članicah na vzhodni meji Unije, so prav tako razkrili ranljivosti kritične infrastrukture in dobavnih verig, kar kaže, da je potrebna močnejša evropska podpora za pripravljenost, zmogljivosti za okrevanje in strateške rezerve. Širše gledano, vse slabše varnostne razmere vplivajo tudi na gospodarsko odpornost in konkurenčnost, saj povečujejo naložbena tveganja, zvišujejo stroške financiranja in slabijo obete za rast v regijah, ki so najbolj izpostavljene varnostnim in vojaškim grožnjam, kot je poudarjeno v sporočilu Komisije o vzhodnih regijah EU, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino (COM(2026) 82), in ustrezno zabeleženo v sklepih Evropskega sveta z dne 19. marca 2026.

Glede na navedeno menimo, da je pomembno, da bi okvir ESK:

1. zagotavljal jasnejše in bolj operativno priznavanje kritične infrastrukture;
2. v operativnem delu uredbe bi moral ustrezno odražati neoptimalne naložbene razmere, ki so posledica vztrajnih geopolitičnih tveganj, zlasti v regijah ob vzhodni meji EU, v katerih so premije za tveganje strukturno višje, naložbeni pogoji pa slabši;
3. ustrezno priznal regije, ki so izpostavljene dolgoročnemu geopolitičnemu pritisku, vključno z regijami ob vzhodni meji EU, pa tudi druga strukturno prikrajšana območja.

Glede na navedeno lahko v tej fazi podpremo delni splošni pristop za ESK, jasno pa je, da pričakujemo, da bodo navedeni ključni elementi ustrezno upoštevani v končnem kompromisnem besedilu.“

SKUPNA IZJAVA BOLGARIJE, ČEŠKE REPUBLIKE, HRVAŠKE, MADŽARSKE IN SLOVENIJE

„Bolgarija, Češka republika, Hrvaška, Madžarska in Slovenija priznavajo pomen krepitve konkurenčnosti evropske industrije, raziskav in inovacij ter pozdravljajo cilje predloga o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK).

Hkrati Bolgarija, Češka republika, Hrvaška, Madžarska in Slovenija menijo, da sedanji osnutek uredbe še ne zagotavlja zadostne predvidljivosti v zvezi z mehanizmi, ki bi zagotovili učinkovito uresničitev vizije za mobilizacijo in povezovanje dopolnilnih zmogljivosti, infrastruktur, strokovnega znanja in inovacijskih ekosistemov v vseh državah članicah, s čimer bi Uniji omogočili, da v celoti izkoristi svoj skupni potencial.

Kljub temu Bolgarija, Češka republika, Hrvaška, Madžarska in Slovenija priznavajo, da je treba pospešiti pogajanja o ESK, da bi ga skupaj z Evropskim parlamentom pravočasno sprejeli, in zato podpirajo delni splošni pristop kot pomemben korak v tem procesu. To podporo zagotavljajo ob predpostavki, da se bo nadaljnje delo v zvezi z načini izvajanja sklada nadaljevalo v naslednjih fazah pogajanj.“

K točki 4(c) s
seznama točk pod
„B“:

Večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034:
c) Uredba o vzpostavitvi programa Globalna Evropa
delni splošni pristop

IZJAVA BOLGARIJE

„Republika Bolgarija pripisuje velik pomen spodbujanju in varstvu človekovih pravic. Država je in bo še naprej predana zavezam s področja človekovih pravic.

Vendar pa mora Bolgarija kljub temu ponovno izraziti svoje nacionalno stališče glede nekaterih elementov predlagane uredbe o vzpostavitvi programa Globalna Evropa, ki pa ne vpliva na njeno podporo kompromisnemu besedilu delnega splošnega pristopa:

Bolgarsko ustavno sodišče je leta 2018 sprejelo odločbo, v kateri je izjavilo, da Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija) promovira pravne koncepte v zvezi s pojmom družbenega spola, ki niso skladni z glavnimi načeli bolgarske ustave. Kakršno koli sklicevanje na Konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini (Istanbulska konvencija) za Republiko Bolgarijo v skladu s sodbo Ustavnega sodišča št. 13/2018 ne bo veljajo. Iz istih razlogov Bolgarija ponovno potrjuje svoje stališče o globalnem akcijskem načrtu EU za enakost spolov in opolnomočenje žensk v zunanjem delovanju (GAP III) ter šteje, da ni zavezana k njegovi uporabi.

Glede na navedeno Republika Bolgarija šteje, da se angleški izraz ‚gender‘ (‚пол‘) nanaša na dva biološko določena spola ‚moški/ženski‘.“

IZJAVA ŠPANIJE

„Španija v zvezi z uvodno izjavo 58 predloga uredbe o vzpostavitvi instrumenta Globalna Evropa daje naslednjo izjavo ter Generalni sekretariat Sveta poziva, naj jo vključi v zapisnik seje Sveta za splošne zadeve z dne 16. junija 2026.

Španija je trdno prepričana, da pristop k migracijam, ki temelji na človekovih pravicah, spodbuja socialno vključevanje in kohezijo, s čimer utrjuje evropske vrednote in tako koristi družbi kot celoti.

Španija je še naprej zavezana boju proti tihotapljenju migrantov in kriminalnim združbam, vpletenim v trgovino z ljudmi. Še naprej bo kot najboljšo in najučinkovitejšo strategijo spodbujala dialog z državami izvora in tranzita.

Španija je med pogajanjem o uredbi dosledno nasprotovala vključitvi izraza ‚inovativne rešitve‘. Na žalost izraz ostaja v uvodnih izjavah besedila, zato besedilo za Španijo ni sprejemljivo.

Španija navaja naslednje argumente:

S formalnega vidika se to besedilo nikoli ni uporabljalo niti v sklepih Evropskega sveta niti v zakonodaji Skupnosti. Natančneje, izraz ‚inovativne rešitve‘ se ne pojavi v uredbi o vračanju niti uredbah o varni tretji državi, prav tako pa ne v uredbi o seznamu varnih izvornih držav. Izjemno problematično se nam zdi, da horizontalna zakonodaja, kot je finančna uredba, vključuje sklicevanje na te ‚inovativne rešitve‘, čeprav se to ni nikoli uporabljalo na sektorskih področjih, na katerih bi moralo biti predhodno priznано.

Prav zato je Pravna služba Sveta v več primerih poudarila ‚pravno negotovost‘ tega izraza. Poleg pravnih so tu še finančni pomisleki in pomisleki v zvezi s pravno varnostjo: možnost financiranja pravne negotovosti daje prosto pot arbitrarnosti.

V isti uvodni izjavi 58 je navedeno: ‚Vse z migracijami povezane ukrepe v okviru Instrumenta bi bilo treba izvajati ob doslednem spoštovanju mednarodnega prava, vključno z mednarodnim pravom človekovih pravic, mednarodnim humanitarnim pravom in begunskim pravom, ter pristojnosti Unije in nacionalnih pristojnosti.‘ To besedilo se ponovi v normativnem delu, zlasti v členu 12, točka 2: ‚Ti ukrepi se izvajajo ob doslednem spoštovanju mednarodnega prava, vključno z mednarodnim humanitarnim pravom ter pravom o človekovih pravicah in begunskih, ter pristojnosti Unije in nacionalnih pristojnosti.‘ Španija na podlagi te določbe meni, da tako imenovani ‚centri za vračanje‘ ne spadajo med ‚inovativne rešitve‘ iz navedene uvodne izjave in da se zato ti centri ne morejo financirati s sredstvi iz instrumenta Globalna Evropa.

Sodišče Evropske unije se še ni izreklo o vprašanju v zvezi z morebitno lokacijo zunanjih centrov za pridržanje. Vendar generalna pravobranilka Laila Medina v mnenju z dne 4. junija 2026 meni, da lokacija centrov spada v neharmonizirano državno pristojnost, in poudarja, da so razlogi za pridržanje in zlasti jamstva v celoti harmonizirani s pravom Unije ter da jih mora biti pristojna država članica zmožna zagotoviti (zadevi C-706/25 in C-707/25).

Zagotavljanje pravic prosilcev za azil, da imajo zunaj ozemlja EU potrebno pravno pomoč in učinkovit dostop do virov, vključno z dostopom do pravnega varstva, predstavlja nesorazmeren strošek, ki je z vidika vzdržnosti in potrebne skrbnosti v zvezi proračunom nesprejemljiv. Še huje pa je, da ta davčna preobremenitev v končni fazi ne more zagotoviti teh pravic, saj države svojo odgovornost prenesejo navzven, da bi s tem olajšale odstranitve, zaradi česar je težje zagotoviti pravice in vsa jamstva.

Poleg pravnih in proračunskih pomislekov ne smemo pozabiti na politične vidike in vidike zunanjih odnosov. Kot se je pred kratkim pokazalo v praksi, ti centri povzročajo veliko nasprotovanje v družbah gostiteljicah. To lahko politično izkoristijo vlade, ki se nagibajo k skrajnim stališčem in se oddaljujejo od Evropske unije, s čimer slabijo njen položaj v svetu in njene bistvene odnose s tretjimi državami.

Države prvega vstopa, med katerimi je tudi Španija, na podlagi enakosti in sodelovanja s tretjimi državami gradimo dolgoletne in zaupanja vredne diplomatske odnose, ki prinašajo pozitivne rezultate. Vzpostavitev in financiranje teh centrov s strani Evropske unije ne predstavlja le resnega problema za našo podobo, temveč lahko ogrozi strukturo policijskega ali diplomatskega sodelovanja, ki smo jo gradili več desetletij.“

IZJAVA PORTUGALSKE

„Portugalska v celoti podpira trden program Globalna Evropa, ki je ključni instrument za spodbujanje vrednot, načel in interesov Unije po vsem svetu.

Zato menimo, da bi morala biti omejena sredstva Unije osredotočena na podporne ukrepe, ki so učinkoviti, sporazumni in kar se da učinkoviti.

Portugalska ima ob upoštevanju teh načel še vedno pridržek glede sklicevanja na ‚inovativne rešitve‘ v predlogu o programu Globalna Evropa.

Poleg tega ta terminologija ne ustreza ustaljeni dikciji Evropskega sveta, zlasti na področju migracij, njen natančen pomen in implikacije pa niso dovolj jasni.

Vendar bo Portugalska v duhu kompromisa in glede na pomen programa Globalna Evropa, splošno uravnoteženost svežnja in napredek, dosežen med pogajanja, sprejetje besedila podprla, pri čemer prosi, da se njeno stališče vključi v zapisnik.“
